

REFERAT Økonomi- og Klimaudvalget d. 11-08-2022

Mødedato Torsdag d. 11. august 2022 kl. 17:30

Mødested mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Mødedeltagere Helle Munk Ravnborg, Jacob Trøst, Jonna Nielsen, Linda Kofoed
Persson, Mark Palmquist, Morten Riis, Søren Schow

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Beslutning om at igangsætte et administrativt arbejde med at finde yderligere spareforslag til budget	4
Eventuelt.....	7
Orientering fra formanden.....	8

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Fraværende

Linda Kofoed Persson, Jonna Nielsen.

Bemærkninger til dagsordenen

René Danielsson deltog som suppleant for Linda Kofoed Persson.

Claus Larsen-Jensen deltog som suppleant for Jonna Nielsen.

Punkt 2: Beslutning om at igangsætte et administrativt arbejde med at finde yderligere spareforslag til budget 2023

22/19296

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Da KL og regeringen landede økonomiaftalen for kommunernes økonomi i 2023 den 8. juni 2022 viste det sig at være en meget stram økonomiaftale. Trods et løft i servicerammen indeholder aftalen en forventning om et betydeligt lavere niveau for overførselsudgifter og anlæg på landsplan end det var KL's forventning for 2023 på samme tidspunkt sidste år. Økonomiaftalen er således 5,7 mia. kr. lavere end KL's forventning sidste år for budgetoverslagsår 2023.

BRK har derudover stigende udgifter til primært anbringelsesområdet, og generelt er der væsentligt højere skøn for især prisstigninger i 2023. Det betyder en forværring af ubalancen i 2023.

Sammenlignet med landsgennemsnittet er der et lavere beskatningsgrundlag pr. indbygger på Bornholm. Det betyder, at det er til ugunst for BRK, at en større del af kommunernes finansiering end tidligere forventet kommer via skatter og ikke via bloktilskud. Sammenlignet med KL's model sidste års får BRK 27 mio. kr. mindre i finansiering i 2023, bl.a. som følge heraf.

Administrationen arbejder løbende på at kvalificere forventningerne til økonomien i 2023. Der er bl.a. en række særlige udgiftsområder, som belyses nærmere for at få det bedste bud på mulige forbedringer og udfordringer på udgiftssiden.

Den foreløbige budgetbalance i 2023 viser et underskud på 100 mio. kr. under forudsætning af, at BRK modtager 35 mio. kr. i tilskud som særlig vanskelig stillet kommune, og at der indgår et kassetræk på 40 mio. kr. som finansiering. Da der ligger spareforslag for 47 mio. kr. indstilles til Økonomi- og Klimaudvalget, at direktionen får til opgave at finde yderligere spareforslag for 60 mio. kr.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- direktionen frem mod budgetforhandlingerne får til opgave at finde yderligere spareforslag for 60 mio. kr. samlet set på både drift og anlæg

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-08-2022

Godkendt, idet direktionen frem til budgetforhandlingerne også bedes tilvejebringe et overblik og genberegne tidligere besluttede bygge- og anlægsprojekter, med henblik på prioritering af budget 2023.

De nye og ændrede spareforslag sendes i høring hos de høringsberettigede parter og til kommentering i kommunens HovedMED og CenterMED den 25. august. Frist for indsendelse af høringssvar og kommentarer er den 30. august kl. 12. Høringssvarene vil herefter blive fremsendt til Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

KL og regeringen indgik den 8. juni 2022 en økonomiaftale for kommunernes økonomi i 2023, som er væsentligt lavere end forventet, især for så vidt angår overførselsudgifter og anlæg. Derudover forventes der at være væsentligt højere prisstigninger, som rammer alle i samfundet, også kommunerne.

Der er desuden forventninger om højere indtægter fra skatter end tidligere, som betyder en forskydning i kommunernes samlede finansiering fra bloktilskud til skatter. Det rammer kommunerne skævt og rammer Bornholm, da beskatningsgrundlaget pr. indbygger er lavere her end landsgennemsnittet.

Alt i alt betyder det, at med Indenrigs- og Boligministeriets udmelding af skatter, udligning og tilskud er den foreløbige ubalance i 2023 opgjort til 100 mio. kr. Det bemærkes, at der i opgørelsen er en forudsætning om, at BRK modtager 35 mio. kr. i særtilskud som særlig vanskelig stillet kommune, og at der indgår et kassetræk på 40 mio. kr. som finansiering, jf. Økonomi- og Klimaudvalgets beslutning om spareramme den 23. marts 2022. Det endelige beløb, som BRK modtager som særlig vanskelig stillet kommunen, meldes først ud den 1. september.

Med disse forudsætninger er der et underskud på den *ordinære drift* på 50 mio. kr.

Jf. Indenrigs- og Boligministeriets regler for kommunernes budgetlægning skal der være balance på den ordinære drift eller et overskud. Et af kommunalbestyrelsens økonomiske mål er, at der er et overskud på den ordinære drift på 50 mio. kr., da overskud på driften er med til at finansiere anlægsudgifter, afdrag på lån mv.

Økonomi- og Klimaudvalget godkendte tidligere i processen en spareramme for udvalgene, og udvalgene har fremsendt spareforslag for 47 mio. kr. i 2023 stigende til 67 mio. kr. i 2024.

I lighed med tidligere år er der særlig opmærksomhed på de driftsområder i kommunen, som er udfordret på økonomien, eller hvor udviklingen i samfundet har stor betydning for de økonomiske forventninger til et område. Der arbejdes derfor administrativt med at kvalificere prognoserne på følgende områder: bevilling 12 Børn og familie, ældreområdet, psykiatri- og handicapområdet, beskæftigelsesområdet og BAT.

Disse områders økonomiske udvikling har stor betydning for driften, og som følge af den igangværende kvalificering af de økonomiske forventninger på områderne kan der fortsat komme ændringer til den forventede ubalance i 2023.

Det er derfor nødvendigt at se på yderligere muligheder for besparellestiltag i kommunen for at kunne opnå balance i økonomien i 2023 og frem. Der vil blive set på både driftsudgifter og anlægsudgifter.

Administrationen vil blandt andet se på:

- Fremrykning af eksisterende spareforslag fra 2024 til 2023
- Opjustering af eksisterende spareforslag
- Tidligere års opprioriteringer
- Kommunale tilskudspuljer generelt
- Igangværende og planlagte anlæg, herunder nedjustering af anlægspuljer
- Yderligere besparelser i driften

Administrationen vil give kommunalbestyrelsen et overblik over og status på det igangsatte arbejde med at finde yderligere spareforslag på budgetseminar 2 den 18. august.

Beskrivelser af forslagene inkl. konsekvenser for organisation og borgere vil blive udsendt sammen med svar på partiernes budgetspørgsmål den 25. august.

Inddragelse af MED-systemet

I BRK er der en god tradition med at involvere MED-systemet i udarbejdelsen af spareforslag. MED-systemet har således været involveret i arbejdet med spareforslag før sommerferien jf. MED-aftalen. Det betyder, at de forskellige CenterMED har været ind over spareforslagene, før de blev forelagt i endelig form til politisk behandling. Derudover er der planlagt høringsperioder, hvor MED-systemet har mulighed for at kommentere de forskellige forslag.

I forhold til de yderligere spareforslag, som denne sag omhandler, vil MED-systemet blive inddraget i det omfang det på grund af processen er muligt. Der vil derudover være involvering af relevante fagpersoner i de forskellige centre, og de faglige vurderinger af konsekvenser af de enkelte forslag vil fremgå ved fremlæggelse politisk.

Efter kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger bliver alle nye og ændrede forslag, der indgår i budgetforliget, sendt i høring hos de høringsberettigede parter og til drøftelse i MED-systemet for at få kommentarer, der kan kvalificere den politiske beslutning inden 2. behandlingen af budgettet. Det sker i perioden fra den 12. september til den 26. september.

Økonomiske konsekvenser

Udgangspunktet for Økonomi- og Klimaudvalgets beslutninger om budgetarbejdet og sparerammen var ubalance i budgetoverslagsår 2023 fra det vedtagne budget 2022 inkl. den nye kommunalbestyrelses ændringer i januar. Med det

udgangspunkt besluttede Økonomi- og Klimaudvalget den 23. marts 2022 at sparerammen for budgetarbejdet skulle være 47 mio. kr. i 2023 stigende til 67 mio. kr. fra 2024 og frem.

Med de kendte beløb i marts ville spareforslag på 47 mio. kr. i 2023 give råderum til politiske prioriteringer for 10 mio. kr. under forudsætning om et tilskud som særlig vanskelig stillet på 35 mio. kr. og et kassetræk på 40 mio. kr.

Efter Indenrigs- og Boligministeriets udmelding af skatter, tilskud og udligning den 1. juli 2022 er ubalancen pt. opgjort til et underskud på 100 mio. kr. med de samme forudsætninger om særtilskud og kassetræk. Der er politisk oversendt spareforslag for 47 mio. kr. til budget 2023, hvilket betyder at der mangler 53 mio. kr. for at skabe balance. Med yderligere 60 mio. kr. i spareforslag vil der være et lille råderum på 7 mio. kr. eller mulighed for at fravælge spareforslag for 7 mio. kr.

Mio. kr.	Udgangspunkt for ØKU's beslutning om spareramme den 23. marts	Udgangspunkt primo august for yderligere spareforslag til budget 2023
Ubalance inkl. kassetræk på 40 mio. kr. og særtilskud på 35 mio. kr.	37	100
Råderum til politiske prioriteringer	10	7
Spareramme i 2023	47	107
Spareforslag fra de politiske udvalg, jf. spareramme pr. 23. marts		-47
Behov for yderligere spareforslag		60

Punkt 3: Eventuelt

Følgende blev taget op:

Intet.

Punkt 4: Orientering fra formanden

Der blev orienteret om følgende:

Intet.